

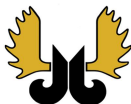
Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

29.12.2021

2021-1-000-23617-7

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ML 41 A §:N MUKAINEN KANNANHOIDOLLINEN POIKKEUSLUPA

Hakija

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi

11 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi

1.11.2021 - 31.3.2022

Hakemusalue:

Pinta-ala

36000 ha

Alueen sanallinen määrittely

Saunajärven susi lauman reviirin alue.

Hakemuksen perustelut

Hakemuksen kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla lupa-alueella:

- Lupa-alueella on iso susilauma kanta-arviossa keväällä. (11 kpl)
- Kyseinen alfa pari on ollut alueella useamman vuoden tehden joka vuosi ison pentueen.
- Kuhmon ja saunajärven alueella on susikanta elinvoimainen.
- Susikanta on kasvussa Kuhmossa.
- Kuhmon susikanta on ollut suomen tihein jo useamman vuoden.

Hakemuksen kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön tai yksilöiden käyttäytyminen haetulla lupa-alueella:

- Haetulla lupa-alueella susien käyttäytyminen on muuttunut rohkeaksi ja ihmisarkuus on vähentynyt.
- Lupa-alueella on useita pihakäyntejä sekä kyseiset sudet ovat tappaneet useita lampaita.

Muut mahdolliset tiedot, jotka liittyvät luvan hakuperusteeseen:

- Susikanta aiheuttaa vuosittain merkittävästi kotieläin- ja koiravahinkoja alueella. Petovahingot rajoittavat alueen kotieläintalouteen perustuvia maaseutuelinkeinoja, niiden olemassaoloa ja kehittymistä.
- Sudet aiheuttavat pihakäynneillään pelkoa ja turvallisuushkaa erityisesti pienten lasten ja koululaisten keskuudessa.

- Metsästysmatkailu on tärkeä ja kasvava osa Kuhmon matkailua. Tällä hetkellä metsästysharrastuksen taloudellinen vaikutus on n. 3,5 milj. euroa/vuosi. Kasvupotentiaali olisi merkittävä, aina 7,5 milj. euroa/vuosi. Merkittävimpiä rajoittavia kasvun tekijöitä on alueen voimakas susikanta, jolloin pääasiallinen metsästysmuoto, koirametsästys, on rajoitettua tai jopa mahdotonta. Tämä näkyy myös koiraharrastuksen taantumisenä alueella. Lisäksi Itä- ja Etelä-Kuhmon hirvikanta on erittäin huono, joka näkyy osaltaan myös metsästysmatkailutulossa.
 - Metsäpeura kanta on romahtanut Kuhmossa. Lupa-alueella on uhanalainen Metsäpeura hävinnyt kokonaan.
 - Lupa-alueella hirvitiheys on vain 0,7 h/1 000 ha eli alle kolmasosan tavoitetiheydestä. Alueen hirvikanta ei käytännössä ole enää metsästyskelpoinen. Hirvikanta on pysynyt yhtä heikkona, vaikka alueelle ei ole myönnetty kuin muutama hirvenpyyntilupa vuosina 2010 – 2021. Alueella oleva vahva susikanta estää hirvikannan nousun.
- Toimenpiteet, jotka luvan sijasta voitaisiin toteuttaa:
- - Ei ole muita toimivia toimenpiteitä rajoittamaan susikannan kasvua alueella kuin suden metsästys.

Välitoimenpiteet

Hakija toimitti 15.12.2021 kartan hakemusalueesta.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:
 Susi 8 kpl 1.2.2022 - 15.2.2022

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisesti tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Poikkeuslupa-alue: Päätöksen karttaliitteessä rajattu alue (liite 1).

Pyynnissä on sallittu käyttää metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja -menetelmiä.

Ehdot

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöksen karttaliitteeseen rajatulla alueella (liite 1.) edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Jos pyynnissä kaadetaan pannoitettu susi, on panta toimitettava välittömästi Luonnonvarakeskukselle.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat, 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Ilmoitus tehdään asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle sähköpostilla. Riistanhoitoyhdistyksen sähköpostiosoite on kuhmo@rhy.riista.fi.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Pyyntiin saa osallistua kerrallaan korkeintaan 50 henkilöä. Suosituksena on, että pyyntiin osallistuvat ovat kokeneita ja Suomen riistakeskuksen järjestämän koulutuksen käyneitä metsästäjiä. Pyynti tulee tapahtua metsästyksen johtajan ja varajohtajien johdolla, joiden tehtävänä on turvallisen metsästystapahtuman suunnittelu sekä vastaaminen siitä, että pyyntiä koskevia säädöksiä ja poikkeusluvan ehtoja noudatetaan.

Ennen pyyntiin ryhtymistä ja jokaisesta pyyntiin lähdöstä on etukäteen ilmoitettava osallistuvien nimet sekä pyyntialue Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle, Oulun poliisilaitokselle, Kainuun rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus pyynnin päättymisestä edellä mainituille tahoille. Ilmoitukset tehdään Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle sähköpostitse osoitteeseen kainuu@riista.fi, Oulun poliisilaitokselle sähköpostitse osoitteeseen pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Kainuun rajavartiostolle sähköpostitse osoitteeseen joke.kr@raja.fi ja Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostitse osoitteeseen seppo.toikkanen@metsa.fi.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Metsähallituksen erätarkastajalle ja Kainuun rajavartiostolle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle osoitteeseen kainuu@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla osoitteeseen seppo.toikkanen@metsa.fi ja Kainuun rajavartiostolle sähköpostitse osoitteeseen joke.kr@raja.fi:

- 1) viipymättä jo pyyntipäivänä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu yksittäinen riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
- 2) jos riistaeläimet ovat jääneet pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Jokaisessa ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa metsästäjän nimi ja metsästäjännumero. Saaliiksi saadusta sudesta ja kaatopaikasta tulee toimittaa valokuvat Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle sähköpostitse edellä mainittuun osoitteeseen.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi on toimitettava nahkaa lukuun ottamatta kokonaisuudessaan Luonnonvarakeskukselle. Luonnonvarakeskus

toimittaa kaatajalle myöhemmin puhdistetun kallon ja suttu koskevia muita tietoja (mm. ikä).

Metsään haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Kainuun aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädettyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan suttu koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 3 §:ssä poikkeusluvan myöntämisen ajankohdista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää suden pyydystämiseksi tai tappamiseksi poronhoitoalueella lokakuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään ja muualla maassa marraskuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetty poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisia poikkeuslupia tulee myöntää vain lajin vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan metsästyksen.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 2 momentin mukaan poikkeuslupa on voimassa määräajan, jonka on vastattava poikkeusluvan tarkoitusta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille metsästyslain 41 §:ssä tarkoitetun poikkeusluvan nojalla tapahtuneen riistaeläimen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Asianomaisesta rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2021–2022 annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1108/2021). Asetus on voimassa 15.12.2021–31.7.2022.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 15.11.2019.

Suomen susikanta maaliskuussa 2021 ja arvio talven 2021–2022 susikannasta

Luonnonvarakeskuksessa kehitettiin vuonna 2020 uusi menetelmä, jonka avulla suden kanta-arvioon väistämättä liittyvä epävarmuus voidaan esittää todennäköisyysjakauman avulla. Todennäköisyysjakauma kuvaa, kuinka voimakkaasti kuhunkin mahdolliseen susikannan kokoon on syytä havaintoaineiston ja muun tutkimustiedon valossa uskoa.

Suomessa oli vuoden 2021 maaliskuussa 57 (90 %:n todennäköisyysväli: 54–59) parien ja perhelaumojen muodostamaa susireviiriä. Perhelaumoja oli rajalaumat mukaan lukien 35 (32–38) ja kahden suden asuttamia reviirejä oli 22 (18–25). Kokonaan Suomen puolella oli 28 (25–30) laumaa ja 20 (17–23) paria.

Perhelaumojen määrä maaliskuussa 2021 oli noin 16 % suurempi kuin maaliskuussa 2020, jolloin Suomen susikantaan laskettavien laumojen kokonaismäärä oli 30 ja kokonaan Suomen puolella elävien laumojen lukumäärä oli 24. Kahden suden asuttamia reviirejä oli vuoden 2021 maaliskuussa 23 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 21 (19–23) perhelauman ja 13 (10–15) kahden suden asuttamaa reviiriä. Itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli 13 (12–15) ja kahden suden asuttamia reviirejä yhdeksän (7–11). Itäisen Suomen laumoista kuuden (5–7) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin. Kahden suden asuttamista reviireistä yksi (0–2) sijaitsi valtakunnan rajalla. Poronhoitoalueella todettiin yksi (0–2) rajalauma ja yksi (0–2) rajalla liikkuva pari. Ahvenanmaan susikannan kokoa ei arvioitu tämän arvion yhteydessä.

Maaliskuussa 2021 Suomessa oli 300 (279–321) sutta. Arvio yksilömäärästä oli noin 31 % suurempi kuin vuoden 2020 maaliskuuta koskeva arvio (216–246). Arviossa oli mukana puolet itärajan molemmille puolille sijoittuvilla reviireillä (ns. rajareviiri) elävien susien lukumäärästä sekä reviirien ulkopuolella elävien susien määrä 55 (35–74), joka on arvioitu ennustemallin avulla maaliskuun 2020 kanta-arvion perusteella. Menettely on sama kuin aiemmissa kanta-arvioissa. Suomen susikannan koko on kuluvalle vuosituhannelle heilahdellut ylös ja alas. Susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017 lähtien. Luonnonvarakeskuksen ennusteen mukaan susiyksilöiden määrä oli 90 %:n todennäköisyydellä 337–452 sutta marraskuussa 2021.

Maa- ja metsätalousministeriö on asetuksen valmistelussa, arvioidessaan, onko susikanta yli suotuisan suojelutason viitearvon, käyttänyt Luonnonvarakeskuksen arviota kokonaan Suomen puolella olevien perhelaumojen määrästä maaliskuussa 2021 (28 perhelaumaa).

Vuodenkierrossa susien määrä on pienimmillään maaliskuussa, ennen huhti–toukokuussa tapahtuvaa pentujen syntymistä. Susikannan muuttumista maaliskuun jälkeen kuvataan ennustemallilla, joka perustuu tutkimustietoon suden pentutuotosta ja kuolleisuudesta. Susilaumojen määräksi marraskuussa 2021 ennustetaan 36–51 laumaa (90 %:n todennäköisyydellä).

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen nojalla tapahtuva suden metsästys kohdistuu susikantaan, jossa ennustemallin mukaan on 36–51 perhelaumaa 90 %:n todennäköisyydellä. Lisäksi Luonnonvarakeskus on arvioinut susiyksilöiden määrän olleen 90 %:n todennäköisyydellä välillä 337–452 marraskuussa 2021.

Suotuisan suojelun tason tai sen saavuttamisen varmistaminen

Poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2021–2022 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 1 §:ssä säädetään metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen poikkeuslupien perusteella saaliiksi saatavien susiyksilöiden suurin sallittu määrä. Ao. määrä saa olla enintään 20 yksilöä. Metsästys voidaan kohdentaa enintään neljään laumaan tai reviirin merkanneeseen pariin. Poronhoitoalueella saalismäärää ei rajoiteta.

Asetuksen perustana ovat Luonnonvarakeskuksen antamat sutta koskevat kantatiedot ennustemalleineen. Näin ollen asetuksen nojalla sallittavan pyynnin osalta on jo lähtökohtaisesti otettu huomioon se, että mahdollisesti myönnettävien poikkeuslupien nojalla tapahtuva pyynti ja saatu saalis asetettujen ylärajojen puitteissa ei vaaranna poikkeamisen kohteena olevan lajin suotuisaa suojelun tasoa tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Euroopan Unionin tuomioistuimen Suomen suden metsästystä koskevassa ennakkoratkaisussa C-674/17 edellytetään, että jäsenvaltion on varmistuttava siitä, että suden suojelusta poikkeaminen ei saa vaarantaa suden suotuisan suojelutason saavuttamista tai sen ennalleen saattamista.

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut Luonnonvarakeskukselle (Luke) tehtäväksi tuottaa Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvon

kansainvälisenä tutkimusyhteistyönä. Viitearvo kuvaa sitä populaatiokokoa, joka mahdollistaisi susikannan suotuisan suojelutason saavuttamisen ja ylläpitämisen Suomessa pitkällä aikavälillä, mikäli myös muut suotuisan suojelutason kriteerit täyttyvät.

Tehtävänannosta poiketen viitearvoja määritetään useampia, koska niiden asettamiseen ei ole yhtä yleisesti sovittua tapaa. Tämän vuoksi Luonnonvarakeskuksen syyskuussa 2021 tuottamassa väliraportissa (<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/547828>) käsitellään erikseen susikannan demografiseen ja geneettiseen elinvoimaisuuteen perustuvien viitearvojen määrittäminen.

Pienin elinvoimainen populaatio (PEP; engl. minimum viable population MVP) on pienin populaatiokoko, jolla populaation voidaan olettaa tietyllä todennäköisyydellä säilyvän tietyn ajanjakson, kun otetaan huomioon esimerkiksi demografisiin ja geneettisiin tekijöihin liittyvä satunnaisuus. Määrittelyssä käytetyt arvot ovat vapaasti valittavissa (Shaffer 1981), mutta usein käytettyjä arvoja ovat esimerkiksi populaation säilyminen 90 prosentin todennäköisyydellä 100 vuoden ajan (esim. Brook ym. 2006). Tätä heijastelee myös IUCN:n määritelmä lajin uhanalaisuudelle: lajin katsotaan kuuluvan alimpaan uhanalaisuusluokkaan (vaarantunut), jos lajin häviämistodennäköisyys on vähintään 10 % sadan vuoden kuluessa (IUCN 2001).

PEP:n määrittäminen pelkästään havaintoaineiston perusteella on käytännössä mahdotonta, minkä takia apuna käytetään yleensä ns. populaation elinvoimaisuusanalyysiä (engl. population viability analysis PVA). Elinvoimaisuusanalyysissä populaatiosta rakennetaan malli, joka simuloi populaation kehitystä ajassa eteenpäin. Populaatiodynamiikan kuvaamiseen käytetään tietoa tärkeistä demografisista parametreista, kuten yksilöiden selviytymisestä ja lisääntymistehosta. Mallissa voidaan huomioida myös geneettisiä tekijöitä, esimerkiksi liittyen populaation sukusiittoisuuteen. Elinvoimaisuusanalyysiä varten on kehitetty valmiita ohjelmistoja, kuten Vortex (Lacy & Pollak 2021), joihin käyttäjä syöttää tarvittavat tiedot, mutta analyysi voidaan toteuttaa myös rakentamalla populaatiota kuvaava malli alusta lähtien itse.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso on suotuisa, kun laji pitkällä aikavälillä säilyy luontaisessa ympäristössään, eikä sen luontainen levinneisyysalue supistu. Lisäksi lajin elinympäristöjä pitää olla riittävästi turvaamaan kannan säilyminen pitkällä aikavälillä.

Virallinen ohjeistus (DG Environment 2017) luontodirektiivin artiklan 17 mukaiseen menettelyyn toteaa, että viitearvon on oltava suurempi kuin pienin elinvoimainen populaatio (PEP). Ohjeistusta ei ole kuitenkaan siitä, miten paljon suuremman viitearvon tulisi olla. Skandinavian susipopulaation viitearvon määrittämisen yhteydessä esitettiin, että tämä ehto täyttyy, kun viitearvo asetetaan kaksi kertaa suuremmaksi kuin PEP (Liberg ym. 2015). Tämä jättääkin päätöksentekijälle harkintavaltaa, jonka on kuitenkin perustuttava parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon susikannasta ja sen kehityksestä. Tästä tarkempaa analyysiä seuraavaksi.

Suomen susikannan suotuisa suojelutaso ja pienin elinvoimainen populaatio

Suotuisan suojelutason viitearvon määrittämistä varten Luonnonvarakeskus

on kehittämässä uutta lähestymistapaa, joka perustuu päätöksentekijän riskiasenteeseen. Luonnonvarakeskuksessa kehitetty menetelmä mahdollistaa demografiaan perustuvien viitearvojen laskennan erilaisissa tapauksissa, kun päätöksentekijä valitsee haluamansa lähtökohdat viitearvon määrittämiselle ja ilmaisee siihen liittyvän riskiasenteensa. Menetelmässä määritetään ensin pienin elinvoimainen populaatio (PEP), minkä jälkeen päätöksentekijä ilmaisee, miten suuren riskin hän on valmis hyväksymään sille, että populaatiokoko tippuu tietyn ajan kuluessa pienemmäksi kuin tämä määritetty pienin elinvoimainen populaatio. Erilaiset oletukset ja riskitasot johtavat erilaisiin viitearvoihin. Mitä pienempi häviämiskäyrä populaatiolle hyväksytään, sitä suurempi on pienin elinvoimainen populaatio. Vastaavasti mitä pienempi riski hyväksytään PEP-tason alitukselle, sitä korkeammaksi asetuu viitearvo.

Asetuksen valmistelun aikana kävi ilmi, että yllä kuvattu menetelmä on vielä kehitysvaiheessa, joten maa- ja metsätalousministeriö päätyi hyödyntämään toista väliraportissa (<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/547828>) kuvattua tapaa määrittää susikannan suotuisa suojelutaso.

Maa- ja metsätalousministeriö määrittä PEP-tason määrittämiseksi IUCN:n (Maailman luonnonsuojeluliitto) yleisesti käyttämät arvot uhanalaisuusarvioinnissa. IUCN:n määritelmä lajin uhanalaisuudelle on: lajin katsotaan kuuluvan alimpaan uhanalaisuusluokkaan (vaarantunut), jos lajin häviämistodennäköisyys on vähintään 10 % sadan vuoden kuluessa. Maa- ja metsätalousministeriö pyysi Luonnonvarakeskusta käyttämään mallinnuksessaan edellä mainittuja arvoja Suomen susikannan demografisen pienimmän elinvoimaisen populaation koon määrittämisessä.

Luonnonvarakeskus toimitti 2.11.2021 maa- ja metsätalousministeriölle pyynnöstä riskikäyrän, joka oli laskettu laskenta-algoritmin tilanteesta 1.11.2021. Käyrän mukaan esimerkiksi maaliskuun perhelaumojen koskeva PEP on 14 perhelaumaa, jos tarkasteluaikana käytetään 100 vuotta ja populaatiolle asetettu häviämiskäyrä saa tällä tarkastelujaksolla olla korkeintaan 10 %.

Luonnonvarakeskus laski uuden riskikäyrän 8.11.2021 laskenta-algoritmin viimeisimmän tilanteen perusteella. Viikon aikana tekninen laskenta oli edelleen edennyt ja tulos oli siten hieman muuttunut: uuden riskikäyrän mukainen PEP on 15 maaliskuun perhelaumaa sallitun 100 vuoden häviämiskäyrän ollessa korkeintaan 10 %. Päivittyneessä tuloksessa 14 perhelauman populaatorajotteella populaation häviämistodennäköisyys on 10,4 %, mikä ylittää asetetun 10 %:n riskitason. Tästä syystä PEP:ksi muodostuu seuraava kokonaisluku (15), johon liittyvä populaation häviämiskäyrä on 6,8 %.

Luonnonvarakeskus on lausunnossaan asetusluonnoksesta todennut, että laskennan viimeisimmän (6.12.2021) vaiheen mukaan PEP on 15 perhelaumaa (7,9 % häviämistodennäköisyys). Maa- ja metsätalousministeriön käyttämään PEP-arvoon (14 perhelaumaa) liittyvä populaation häviämistodennäköisyys on laskennan viimeisimmän vaiheen (6.12.2021) mukaan 11,2 %.

Edellä olevan perusteella maa- ja metsätalousministeriö toteaa asetusmuistiossaan, että koska 10 %:n riskiä vastaava lähin laumamäärä on 14 laumaa, käyttää ministeriö tässä vaiheessa 14 laumaa pienimpänä

elinvoimaisena kantana. Kun pienin elinvoimainen susikanta (14 perhelaumaa) kerrotaan kahdella (ns. Skandinavian malli, Liberg ym. 2015), saadaan suotuisan suojelutason viitearvoksi 28 perhelaumaa. Tämä vastaa susikantaa maaliskuussa 2021.

Maa- ja metsätalousministeriö on lisäksi ottanut huomioon asetusta antaessaan, että maaliskuussa 28 perhelauman ja 20 reviirin merkanneen parin lisäksi Suomen ja Venäjän rajalla oli 7 perhelaumaa, joten 0,4 prosenttiyksikön ylitystä IUCN:n käyttämästä riskitasosta (10 %) ei ole pidettävä merkittävänä.

Suurimman sallitun saalismäärän vaikutus susikannan suotuisaan suojelutasoon

On myös huomattava, että Luonnonvarakeskus määrittä väliraportissaan Suomen susikannalle alustavan geneettisesti pienimmän elinvoimaisen susikannan koon. Alustavassa arviossa ei ole kuitenkaan otettu huomioon esimerkiksi samasta, Suomen susien kanssa geneettisesti sekoittuneesta Venäjän Karjalan susikannasta tulevan muuton merkitystä Suomen susikannalle, mikä arvioidaan Luonnonvarakeskuksessa projektin seuraavassa vaiheessa (ks. väliraportti s. 43). Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut pitkän tähtäimen tavoitteeksi ylittää säännöllisesti vuosittain susikannan geneettisesti pienimmän elinvoimaisen susikannan koon.

Maa- ja metsätalousministeriö kuitenkin toteaa asetusmuistiossa, että suteen liittyvän konfliktin takia tavoitteen saavuttaminen on tällä hetkellä epätodennäköistä, ja 500 yksilön tavoitteen saavuttamiseksi susialueilla asuvien ihmisten susikannan sietokyvyn ja hyväksynnän on noustava selvästi nykyistä korkeammalle tasolle. Tämä edellyttää maa- ja metsätalousministeriön arvion mukaan suden metsästystä, jonka vuoksi maa- ja metsätalousministeriö soveltaa susikannan suotuisan suojelutason demografista viitearvoa, mutta metsästyksen suurimman sallitun saalismäärän mitoittamisessa maa- ja metsätalousministeriö ottaa huomioon pitkän tähtäimen tavoitteen susikannan geneettisestä monimuotoisuudesta.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa asetusmuistiossa, että susikannan suotuisan suojelutason demografinen viitearvo ei ole kuitenkaan tavoite, jolla tasolla susikantaa pyritään pitämään, vaan pitkän tähtäimen tavoitteena on, että susikanta vuoden aikana säännöllisesti ylittää geneettisesti pienimmän elinvoimaisen susikannan tason. Näin ollen suurimman sallitun saalismäärän mitoittamisessa maa- ja metsätalousministeriö siis ottaa huomioon myös pitkän tähtäimen tavoitteen susikannan geneettisestä monimuotoisuudesta.

Yhteenvetona todettakoon, että Suomen susikannan demografisesti määritelty suotuisan suojelutason viitearvo on 28 perhelaumaa Suomen rajojen sisäpuolella ja poronhoitoalueen ulkopuolella. Suomessa oli 28 perhelaumaa maaliskuussa 2021. Susikanta oli siis maaliskuun kanta-arviossa suotuisan suojelutason viitearvossa. Kun otetaan huomioon, että mahdollistettu metsästys kohdistuu tällä hetkellä susikantaan, joka lisääntymiskauden jälkeen on suurempi kuin maaliskuun kanta (arviolta marraskuussa 36–51 perhelaumaa 90 %:n todennäköisyydellä), maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sallittu 20 suden suurin sallittu saalismäärä, joka saa kohdentua enintään 4 perhelaumaan (tai susipariin), ei vaaranna susikannan suotuisan suojelutason viitearvoa.

Lisäksi Luonnonvarakeskus on lausunnossaan asetusluonnoksesta todennut, että suurin sallittu saalismäärä, 20 susiyksilöä, on noin 4–5 % marraskuuta 2021 koskevan ennusteen mukaisen susikannan suuruudesta. Luonnonvarakeskus arvioikin lausunnossaan, että suurin sallittu saalismäärä toteutuessaankaan ei merkittävästi estä susikannan runsastumista. Viimeisen viiden vuoden aikana Suomen susikanta on kasvanut keskimäärin noin 16 %:n vuosivauhtia. Mikäli sama kehitysvauhti jatkuisi, susikannan odotettu koko maaliskuussa 2022 ilman kannanhoidollista metsästystä olisi noin 350 yksilöä. Näin ollen enintään 20 yksilön metsästäminen susikannasta ei odotusarvoisesti katkaisisi susikannan kasvua.

Edellä olevaan Luonnonvarakeskuksen arvioon susikannan kehityksestä on vielä otettava huomioon se, että Suomen riistakeskuksen tietoon tullut susikuolleisuus poronhoitoalueen ulkopuolella viime metsästysvuosien aikana on ollut seuraava: 13 suttu metsästysvuonna 2018–2019, 18 suttu metsästysvuonna 2019–2020, 3 suttu metsästysvuonna 2020–2021 ja tänä metsästysvuotena elokuun alusta lähtien yhteensä 7 suttu. Tämä metsästysvuonna tietoon tullut kuolleisuus tällä hetkellä ei siis eroa merkittävästi aiempien metsästysvuosien aikana tietoon tulleen kuolleisuuden määrästä. Suomen riistakeskus katsoo, kuten Luonnonvarakeskus arvioi, että enintään 20 yksilön poistaminen kannanhoidollisesti ei odotusarvoisesti katkaisisi susikannan kasvua. Lisäksi on otettava huomioon, että asetuksen voimaantulon jälkeen yksi susi on kuollut liikenteessä, mikä vähentää asetuksen suurimman sallitun saalismäärän 19 suteen. Ao. susi sisältyy edellä mainittuun 7 suden kuolleisuuteen.

Suomen riistakeskus katsoo edellä esitetyn ja parhaan käytössä olevan tieteellisen tiedon perusteella, että asetuksella sallittu pyynti asetetun ylärajan puitteissa ja tehdyillä tapauskohtaisilla poikkeuslupapäätöksillä ajallisesti sekä määrällisesti ja alueellisesti rajoitetusti tapahtuvana pyyntinä ei vaaranna poikkeamisen kohteena olevan suden suotuisaa suojelun tasoa tai sen saavuttamista. Harkinnassa on otettu myös huomioon se, ettei pyynnistä aiheudu merkittävän kielteisen vaikutuksen vaaraa kyseessä olevien populaatioiden rakenteelle (ks. EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17).

Pyynnin tarkoitus ja muun tyydyttävän ratkaisun käyttö

Susi on Suomessa metsästyslain 5 §:n mukaisesti säädetty riistaeläimeksi. Metsästyslain 3 §:n mukaan riistanhoidon tarkoitus on riistaeläinkantoja säätelämällä, riistaeläinten elinolosuhteet turvaamalla tai niitä parantamalla taikka muulla tavalla lisätä, säilyttää tai parantaa riistaeläinkantaa ja eri eläinkantojen välistä tasapainoa. Metsästyslain 2 §:n mukaisesti metsästyksellä tarkoitetaan muun muassa luonnonvaraisena olevan riistaeläimen pyydystämistä ja tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun. Siten myös suttu riistaeläimenä on mahdollista metsästää ja saalista hyödyntää sekä säädellä eri eläinkantojen välistä tasapainoa ottaen huomioon eri riistaeläinlajeille metsästyslaissa säädetty reunaehdot metsästyksen järjestämisestä.

Euroopan Unionin tuomioistuimen Suomen suden metsästystä koskevassa ennakkoratkaisussa C-674/17 edellytetään, että jäsenvaltion on osoitettava tavoite/päämäärä, miksi poikkeus suden suojelusta luontodirektiivin 16

artiklan 1 kohdan e alakohdan (Suomessa metsästyslain 41 a §:n 3 momentin) poikkeaminen sallitaan ja pystyttävä perustelevaan se.

Maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvään muistioon kirjattujen perustelujen mukaan Suomessa edellä mainittu tavoite suden suojelusta poikkeamiselle on: ”Suotuisalla suojelun tasolla olevan susikannan rajoitetulla metsästyksellä säädellään susikannan kasvua ja pyritään siten vähentämään susikantaan liittyviä sosioekonomisia konflikteja ja edistämään suden hyväksyttävyyttä niin, että susikannan suotuisa suojelutaso voidaan turvata.”

Euroopan Unionin tuomioistuimen Suomen suden metsästystä koskevassa ennakkoratkaisussa C-674/17 edellytetään, että jäsenvaltion on esitettävä perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi.

Maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvään muistioon kirjattujen perustelujen mukaan Suomessa edellä mainittu perustelu suden suojelusta poikkeamiselle on: ”Suotuisalla suojelun tasolla olevan kannan kasvun säätelylle ja siihen liittyvien konfliktien hallinnalle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin metsästys, koska vahinkoperusteiset poikkeusluvut tai poliisin poistomääräykset eivät mahdollista suunnitelmallista kannan säätelyä, vaikka tukevat osana kokonaisuutta susiin liittyvien konfliktien hallinnassa.”

Lisäksi Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan todennut (koski ilvestä), että kannanhoidollisella perusteella myönnettyissä poikkeusluvista, joiden tarkoituksena on hidastaa ilvesten määrän lisääntymistä ja kannan tihentymistä, ei ole edellä mainitun kannanhoidollisen tavoitteen saavuttamiseen käytettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua kuin valikoiden ja rajoitetusti tapahtuva metsästys (KHO taltionumero 2390, 19.8.2014).

Myös Ruotsin korkein hallinto-oikeus on ratkaisuihinsa (mål 2406-2408-16 ja 2628-2630-16, 30.12.2016) pitänyt suden kannanhoidollisessa metsästyksessä samansuuntaisia tavoitteita luontodirektiivin mukaisena, eikä korkein hallinto-oikeus ole antanut sittemmin valituslupaa talven 2021 kannanhoidolliseen metsästykseseen liittyvästä valituksesta (ks. mål 1341-21).

Lisäksi Turun hallinto-oikeus (Dnrro 01969/19/7305, antopäivä 27.2.2020) hylkäsi valituksen, joka koski ilveksen metsästystä metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla. Päätöksessä kannanhoidollisia seikkoja pidettiin hyväksyttävänä perusteena metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisen poikkeusluvan myöntämiselle.

Lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus (Dnro 21474/03.04.04.04.34/2021, 21473/03.04.04.04.34/2021, antopäivä 23.9.2021) hylkäsi valitukset, jotka koskivat karhun metsästystä metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla. Päätöksissä kannanhoidollisia seikkoja pidettiin hyväksyttävänä perusteena metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisen poikkeusluvan myöntämiselle.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa asetusmuistiossaan lisäksi seuraavaa. Yhdessä muiden, susikannan hoitosuunnitelmassa lueteltujen, sietämistä edistävien toimenpiteiden kanssa susikannan hyväksyttävyyttä lisätään kohdentamalla metsästystä valikoinnin perusteella perhelauman susiyksilöön tai susiyksilöihin, vakiintuneisiin pareihin tai kokonaisiin laumoihin. Suotuisan suojelutason saavuttamisen jälkeen kannanhoidollisella metsästyksellä pyritään LCIE:n Euroopan unionin

komissiolle esittämien näkemysten mukaisesti muun muassa kannan kasvun hallintaan ja ohjaamaan kannan alueellista esiintymistä ja siten vähentämään susista aiheutuvia haittoja, kuten kotieläin- ja koiravahinkoja ja edistämään suden hyväksyttävyyttä. Lisäksi suden kannanhoidollisella metsästyksellä pyritään lisäämään suden arvoa riistalajina ja siten kasvattamaan sen hyväksyntää. Suotuisalla suojelun tasolla olevaan susikantaan kohdistuvalla metsästyksellä voidaan pyrkiä hidastamaan kannan kasvun vauhtia ja siten edistämään suden hyväksyttävyyttä pitkällä aikavälillä ja pitämään konfliktit hallittuina. Suotuisalla suojelun tasolla olevan kannan turvaamiseksi suden kannanhoidollisella metsästyksellä pyritään myös ennaltaehkäisemään susien laiton tappamista. Susien laiton tappaminen on tutkimuksen mukaan ollut 2000-luvulla Suomessa ja Ruotsissa susien yleisin kuolinsyy, mutta suurin osa laittomista tapoista jää toteen näyttämättä (Suutarinen 2019). Laittoman tappamisen vaikutusta tarkasteltiin aikavälillä 2001–2016 vuonna 2017 julkaistussa artikkelissa (Suutarinen & Kojola 2017). Susien suunnitelmallinen kannanhoito vaikeutuu mahdollisen laittoman tappamisen takia. Susikannan hoitosuunnitelmassa on esitetty useita eri toimenpiteitä susien laittoman tappamisen vähentämiseksi (Susikannan hoitosuunnitelma 2019).

Maa- ja metsätalousministeriön linjauksen mukaan susia ei myöskään Suomessa siirretä paikasta toiseen.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaiset poikkeusluvut ovat ainoa keino saavuttaa edellä mainitut tavoitteet. Yksittäisillä metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukaisilla poikkeusluvilla (ns. vahinkoperusteiset poikkeusluvut) ei ole mahdollista toteuttaa suunnitelmallista susikannan säätelyä. Suomen riistakeskus yhtyy maa- ja metsätalousministeriön asettamiin päämääriin perusteluineen, koska pohjimmiltaan kyse on siitä, että kyseisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista susikannan säätelyä ja hoitamista metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisin poikkeusluvin susikannan hoitosuunnitelman mukaisessa laaja-alaisessa viitekehyksessä. Näin ollen tällä päätöksellä sallitulle pyynnille ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua.

Pyynnin kohdistuminen rajoitetusti Suomessa

Ohjeasiakirjassa luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta (C(2021) 7301 final, 12.10.2021, ns. luontodirektiivin tulkintaohje) todetaan seuraavaa. Rajoitettu määrä on suhteellinen kriteeri, jota on arvioitava suhteessa populaation kokoon ja vuotuisen lisääntymiseen ja kuolleisuuteen, ja se liittyy suoraan lajin suojelun tasoon. Sen vuoksi on tärkeää asettaa kynnys niiden yksilöiden lukumäärälle, jotka voidaan ottaa ja pitää hallussa. Unionin tuomioistuin selvensi asiassa C-674/17, että tämä määrä riippuu lajin populaation koosta (yksilöiden lukumäärästä), sen suojelun tasosta ja sen biologisista ominaispiirteistä. Määrä on vahvistettava toimivaltaisen kansallisen viranomaisen toimesta täsmällisten maantiedettä, ilmastoa, ympäristöä ja biologiaa koskevien tieteellisten tietojen ja lajin lisääntymisen ja luonnollisen vuotuisen kokonaiskuolleisuuden perusteella mutta myös muiden tietojen perusteella, kuten onnettomuuksista tai muista poikkeuksista (esim. 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla) aiheutuvat menetykset ja ”kadonneet” yksilöt. Eläinten pyyntimäärä on rajattava siten, ettei siitä aiheudu merkittävän kielteisen vaikutuksen vaaraa kyseessä olevan populaation rakenteelle, vaikkei se sellaisenaan haittaisikaan

kyseisten kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella. Pyyntimäärä on ilmoitettava selvästi poikkeuspäätöksessä. Kyseinen raja olisi asetettava populaatiotasolla. Tämä edellyttää koordinoitua kaikkien niiden hallintoyksiköiden välillä, joiden alueella kyseinen populaatio elää.

Suomen riistakeskus tarkasteli Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion (Susikanta Suomessa maaliskuussa 2021, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 39/2021) perusteella suuralueita, joissa susitiheys on tavanomaista suurempi. Tällaisia alueita tunnistettiin neljä kappaletta: 1. Suomen riistakeskus Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon muodostama alue, 2. Suomen riistakeskus Oulun alue, 3. Suomen riistakeskus Pohjanmaan, Rannikko-Pohjanmaan ja Satakunnasta Pohjois-Satakunnan muodostama alue ja 4. Suomen riistakeskus Varsinais-Suomen, Satakunnasta Etelä-Satakunnan, Uudenmaan ja Etelä-Hämeen muodostama alue. Suomen riistakeskus myönsi jokaiselle suuralueelle vain yhden myönteisen poikkeusluvan, jotta haitallinen vaikutus suotuisan suojelutason viitearvolle olisi mahdollisimman vähäinen ja että ei vaarannettaisi pitemmällä tähtäimellä suotuisan suojelun tason säilyttämisen tai sen saavuttamisen tavoitetta. Asiassa on myös huomioitu Euroopan Unionin tuomioistuimen Suomen suden metsästystä koskevassa ennakkoratkaisussa C-674/17 esiin tuotu seikka, jossa edellä kuvatulla suuralueratkaisulla estetään paikallisiin reviirialueisiin vaikuttavien eri poikkeusten haitallinen yhteisvaikutus (ns. merkittävän kielteisen vaikutuksen vaara kyseessä olevan populaation rakenteelle). Suuralueelle kohdentuvan poikkeusluvan kohdentamisessa otettiin edelleen huomioon se, että haitallinen vaikutus suotuisan suojelutason viitearvolle olisi mahdollisimman vähäinen ja että ei vaarannettaisi suotuisan suojelun tason säilyttämisen tai sen saavuttamisen tavoitetta.

Poikkeusluvut myönnettiin siten, että Suomen riistakeskus Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon muodostamalla suuralueella poikkeuslupa myönnettiin Kuhmossa Saunajärven reviirille, joka on ns. rajalauma (lupa 8 suden pyyntiin). Muut hakemukset tällä alueella koskivat sisämaan laumoja tai rajalaumoja, joiden reviirien sijainti oli epäselvä. Suomen riistakeskus Oulun alueelle poikkeuslupa myönnettiin Revonlahden susiparille (lupa 2 suden pyyntiin). Muut hakemukset koskivat tällä alueella sisämaan laumoja. Suomen riistakeskus Pohjanmaan, Rannikko-Pohjanmaan ja Satakunnasta Pohjois-Satakunnan muodostamalla suuralueella poikkeuslupa myönnettiin Lauhanvuoren reviirille (lupa 5 suden pyyntiin). Muut hakemukset tällä alueella koskivat laumoja, joiden tällä hetkellä arvioitu yksilömäärä oli suurempi. Suomen riistakeskus Varsinais-Suomen, Satakunnasta Etelä-Satakunnan, Uudenmaan ja Etelä-Hämeen muodostamalla suuralueella poikkeuslupa myönnettiin Somerniemen reviirille (lupa 3 suden pyyntiin). Muut hakemukset tällä alueella koskivat laumoja, joiden tällä hetkellä arvioitu yksilömäärä oli suurempi. Yhteensä poikkeuslupia myönnettiin neljällä erillisellä päätöksellä 18 suden pyyntiin.

Asetukseen liittyvän muistion perusteluissa todetaan, että metsästys voitaisiin kohdentaa joko 1–2 suden poistamiseen laumasta tai reviirin merkanneeseen pariin (molempiin yksilöihin) tai koko perhelaumaan (sen kaikkiin yksilöihin) – eli pyritäisiin poistamaan koko lauma tai pari. Suomen riistakeskus katsoi päätösharkinnassaan, että aikaisempien kokemusten perusteella 1–2 suden poistaminen laumasta saattaisi vaikuttaa haitallisesti laumasta jäljelle jääneiden yksilöiden käyttäytymiseen etenkin,

jos saaliiksi tulisi lauman alfayksilö. Tämän vuoksi päätösharkinnassa päädyttiin parin ja kolmen lauman poistamiseen siten, että poikkeusluvut myönnettiin itärajaan rajoittuvalla alueella rajalaumaan ja sisämaassa pariin tai laumojen kyseessä ollessa suuralueen yksilömäärältään pienimpään laumaan.

Suomen susikannan demografisesti määritelty suotuisan suojelutason viitearvo on 28 perhelaumaa Suomen rajojen sisäpuolella ja poronhoitoalueen ulkopuolella. Tarkastelussa ei siis oteta huomioon rajalaumojia ja vakiintuneita pareja, mikä turvaa olennaisella tavalla suotuisan suojelutason viitearvon säilyttämistä, kun pyyntiä kohdennetaan ao. susiyksilöihin. Lisäksi Euroopan Unionin tuomioistuimen Suomen suden metsästystä koskevassa ennakkoratkaisussa C-674/17 on esiin tuotu seikka siitä, että suotuisan suojelun tason tarkastelussa ei huomioida asianosaisen kannan levinneisyysalueen osaa, joka ulottuu tietyille sellaisessa kolmannessa valtiossa sijaitseville alueille, jota eivät sido unionin tärkeinä pitämien lajien tiukan suojelun velvoitteet. Suomessa rajalaumat ovat yhteisiä Venäjän kanssa. Rajalaumojen kohdalla onkin mahdollista, että niihin kohdentuu pyyntiä Venäjän puolella. Venäjällä suden tappamisesta maksetaan myös tapporahaa. Lisäksi kun kohdistetaan pyyntiä suuralueella yksilömäärältään pienimpään laumaan, turvataan keväällä dispersoimaan lähtevien nuorten susien yksilömäärä suuremmaksi kuin kohdistamalla pyynti yksilömäärältään suurempiin laumoihin. Asiassa on myös otettu huomioon se tosiseikka, että käytännön pyynnissä ei voida varmuudella välttää alfayksilön päätymistä saaliiksi, kun pyynti kohdennetaan laumaan. Esimerkiksi talvella nuoret sudet ovat jo lähes aikuisen kokoisia. Lisäksi susilauman käyttäytymiseen kuuluu se, että lauma ei ole koko aikaa yhdessä, vaan se voi olla hajaantuneena reviirin alueelle, jolloin käytännön ampumatilanteessa ei välttämättä voida arvioida yksilöitä keskenään. Lisäksi asiassa on huomioitava se, että edellä kuvatulla ratkaisulla voidaan tulla varmuuteen siitä, moneenko alfayksilöön pyynti voi maksimissaan kohdistua (= enintään 6 alfasutta).

Suomen riistakeskus vastaanotti yhteensä 33 hakemusta. Hakemuksissa haettiin poikkeuslupia yhteensä 168 suden tappamiseen. Suomen riistakeskus kohdisti pyynnin alueellisesti edellä kuvatulla tavalla.

Tämän syksyn ja alkutalven aikana tehtyjen havaintojen perusteella tätä poikkeuslupapäätöstä koskevalla Saunajärven rajareviirillä olevan lauman koko on 6–8 sutta. Alueella on tehty useita hvaintoja koskien 6:tta, 7:ää ja 8:aa sutta. Reviirin alueelle myönnetään päätöksen mukainen poikkeuslupa ottaen samalla huomioon muiden myönteisten päätösten reviirialueille myönnetyt määrät ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa sallittu pyynnin enimmäismäärä.

Päätöstä tehtäessä on otettu huomioon se, että suuralueen susikannasta on ollut käytössä seuraavat tiedot: Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion mukaan maaliskuussa 2021 oli varmoja laumojia ja pareja Suomen riistakeskus Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon muodostamalla alueella seuraavasti: Kallioluoman-Hossan rajareviirin pari, Kuivajärven rajareviirin lauma, Vartiuksen reviirin pari, Kivikiekin rajareviirin lauma, Saunajärven rajareviirin lauma, Kiuruveden reviirin perhelauma, Rytlyn reviirin pari, Vuolijoen reviirin lauma, Marttisen reviirin lauma, Laakajärven reviirin lauma, Tappojoen reviirin lauma, Panjan reviirin pari, Halivaaran reviirin lauma, Saramon reviirin pari, Höljäkan reviirin pari, Kivivaaran rajareviirin lauma, Vuonisjärven reviirin pari,

Inarin rajareviirin lauma, Koveron reviirin pari ja Tohmajärven-Tuupovaaran havaintoalue (kolme eri laumaa, joista maaliskuussa kaksi perhelaumoa).

Poikkeuslupia haettiin Suomen riistakeskus Kainuun alueelta Saunajärven rajareviirin laumaan, Laakajärven reviirin laumaan ja Vuolijoen reviirin laumaan. Näissä laumoissa arvioitiin syksyn ja alkutalven havaintojen perusteella olevan yksilöitä seuraavasti: Saunajärven rajareviirillä 6–8 ja Laakajärven reviirillä 6–8. Vuolijoen reviiriltä oli tehty harvakseltaan havaintoja. Reviirille sijoittui muutamia havaintoja 1–3 sudesta, mutta myös yksittäisiä havaintoja reviiriltä ja hieman sen ulkopuolelta 8–9 sudesta. Vuolijoen reviirillä arvioitiin susia olevan havaintojen perusteella kolme tai enemmän.

Poikkeuslupia haettiin Suomen riistakeskus Pohjois-Karjalan alueelta Halivaaran reviirin laumaan, Vuonisjärven reviirin laumaan ja kaksi hakemusta kohdentuen eri alueisiin Tohmajärvi-Tuupovaara havaintoalueessa. Näissä laumoissa arvioitiin syksyn ja alkutalven havaintojen perusteella olevan yksilöitä seuraavasti: Halivaaran reviirillä 5. Vuonisjärven reviirillä oli tehty kaksi havaintoa, toinen yhdestä ja toinen neljästä sudesta. Tohmajärvi-Tuupovaara havaintoalueen eteläosan hakemusalueella susihavaintoja oli runsaasti. Eri puolilla hakemusaluetta yhtä aikaa tehtyjen havaintojen perusteella arvioitiin susia olevan viisi. Myös Tohmajärvi-Tuupovaara havaintoalueen pohjoisosan hakemusalueella havaintoja oli runsaasti ja susia arvioitiin olevan havaintojen perusteella 5–8.

Koska pyynti on kohdennettu tämän suuralueen tapauksessa nimenomaisesti tämän päätöksen mukaiseen susilaumaan, Suomen riistakeskus katsoo EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisun (C-674/17) ja luontodirektiivin tulkintaohjeen perusteella, että sallittava pyynti ei vaikuta myöskään merkittävän kielteisesti populaation rakenteeseen alueellisesti taikka paikallisesti.

Suomen riistakeskus Kainuun toiminta-alueella sijaitsevalla rajatulla poikkeuslupa-alueella ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua toteuttaa Suomen susikannan hoitosuunnitelman linjauksia ja edellä mainittuja kannanhoidollisia tavoitteita kuin rajoitetun metsästyksen salliminen. Kannanhoidollisella metsästyksellä pyritään edellä mainittujen kannanhoidollisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Luontodirektiivin tulkintaohjeen mukaan poikkeusta ei voida myöntää, jos sillä on – millä tahansa tasolla – haitallinen vaikutus lajin suojelun tasoon tai suotuisan suojelun tason saavuttamiseen. Tämä merkitsee, että jos poikkeuksella on todennäköisesti huomattavan kielteinen vaikutus asianomaiseen kantaan (tai sen kehitysnäkymiin) tai jopa jäsenvaltion paikalliseen kantaan, toimivaltaisen viranomaisen ei pitäisi myöntää poikkeusta. Poikkeuksen lopputuloksen olisi oltava neutraali tai positiivinen lajin asianomaisten kantojen osalta. Suomen riistakeskus katsoo, että tällä päätöksellä sallittu pyynti suhteutettuna todettuun kuolleisuuteen kanta-arvion jälkeen ja ennakoitavissa olevaan kuolleisuuteen ei haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla tehtyjen päätösten vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan suden osalta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisun (C-

674/17) ja luontodirektiivin tulkintaohjeen perusteella, että kolmeen eri laumaan ja yhteen pariin myönnetyt kannanhoidolliset poikkeusluvut Suomessa eivät vaikuta tarkan kohdentumisensa perusteella myöskään merkittävän kielteisesti populaation rakenteeseen alueellisesti taikka paikallisesti. Näin ollen on varmistettu kokonaisuutena se, että poikkeusten yhteisvaikutukset eivät johda luontodirektiivin 12 artiklan ja koko direktiivin tavoitteiden vastaisiin vaikutuksiin (ks. luontodirektiivin tulkintaohje).

Edellä olevan perusteella on katsottu, että susikanta on kyseisellä alueella niin suuri, että tämän päätöksen mukainen poikkeuslupa voidaan myöntää metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla.

Rajattu alue, poikkeuslupa-aika, tarkoin valvotuissa oloissa ja muut päätöksessä annetut ehdot

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Lisäksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisia poikkeuslupia tulee myöntää vain lajin vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan metsästykseseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää suden pyydystämiseksi tai tappamiseksi poronhoitoalueella lokakuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään ja muualla maassa marraskuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut tätä aikaa tästä päätöksestä myöhemmin ilmenevällä tavalla ja perusteluilla.

Susi kuuluu EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeänä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin lajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Tiukasta suojelusta voidaan kuitenkin poiketa tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi ja tappamiseksi. Direktiivin mukaista tiukkaa suojelua koskevan komission ohjeasiakirjan mukaan tämä kohta koskee niin sanottua kannanhoidollista metsästystä.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin sanamuoto ”voidaan myöntää” osoittaa, että Suomen riistakeskuksella on harkintavaltaa poikkeuksen myöntämisessä. Näin ollen päätökset perustuvat myös tarkoituksenmukaisuusharkintaan, eikä poikkeuslupia ole pakko myöntää, vaikka muodolliset edellytykset poikkeusluvan myöntämiseksi täyttyisivät.

Harkintavaltaa rajaavat luontodirektiivissä mainittujen myöntämisperusteiden lisäksi niiden tulkintasisältö, mikä on muotoutunut oikeuskäytännön ja luontodirektiivin tiukkaa suojelua koskevan komission ohjeasiakirjan kautta. Ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä esitetty voidaan ottaa huomioon säännöksiä tulkittaessa. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen (nykyinen Euroopan unionin tuomioistuin) asiassa C-6/04 (Euroopan yhteisöjen komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta) antamasta ratkaisusta ja luontodirektiivin säännösten sanamuodosta seuraa,

että poikkeamisen edellytyksiä on tulkittava tiukasti niin, että luontodirektiivissä edellytetty tulos saavutetaan.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaisesti pyynti pitää kohdistaa sille rajatulle alueelle, jolla poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan pyynti pitää tapahtua tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi.

Suomen riistakeskus katsoo, että pyynti tapahtuu tarkoin valvotuissa oloissa. Metsästyslain 88 §:n mukaan poliisin, rajavartiolaitoksen ja tulliviranomaisten sekä riistahallintolaissa tarkoitettujen metsästyksenvalvojien tulee toimialueellaan valvoa, että metsästä koskevia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan. Lisäksi valtion omistamilla alueilla lain noudattamista valvovat virkamiehet, joiden tehtäväksi valvonta säädetään tai määrätään. Edelleen maanomistajalla ja metsästysoikeuden haltijalla on oikeus valvoa metsästyslain noudattamista alueellaan.

Edellä olevan lisäksi pyyntiinlähtöilmoitukset Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle sekä rajakunnissa myös rajavartiolaitokselle sekä saalisilmoitusvelvoitteet Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle sekä rajakunnissa myös rajavartiolaitokselle varmentavat pyynnin tapahtuvan tarkoin valvotuissa oloissa sekä osaltaan mahdollistavat tosiasiallisen valvonnan toteuttamisen metsästyksen aikana pyyntialueella. Myös metsästyksenjohtajavelvoite toimii tässä tarkoituksessa sekä ehto toimittaa valokuvat saaliiksi saadusta sudesta ja kaatopaikasta Suomen riistakeskukselle.

EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisussa (C-674/17) täsmennettiin ilmaisua ”tarkoin valvotuissa oloissa” siten, että sillä tarkoitetaan ”erityisesti, että näillä oloilla sekä sillä, miten niiden noudattamista valvotaan, voidaan varmistaa, että kyseisten lajien yksilöiden ottaminen ja hallussapito tapahtuu valikoiden ja rajoitetusti. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on siis kaikkien tähän säännökseen perustuvien poikkeusten osalta taattava ennen päätöksen tekemistä siinä säädettyjen vaatimusten noudattaminen ja seurattava niiden vaikutuksia jälkikäteen. Kansallisella lainsäädännöllä on näet taattava se, että päätöksiä, joilla tähän säännökseen perustuvia poikkeuksia myönnetään, ja tapaa, jolla kyseisiä päätöksiä sovelletaan, valvotaan – myös niihin otettujen paikkaa, aikaa, yksilömääriä ja tyyppejä koskevien vaatimusten noudattamisen osalta – tehokkaasti ja asianmukaisessa ajassa.” Tähän liittyen metsästyksen ja muun kuolleisuuden vaikutusta susikantaan seurataan osana kannanarviointia. Lisäksi Suomen riistakeskus laatii yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa kannanhoidollisen metsästyksen jälkeen vuosittain yhteenvedon, jonka pohjana on esimerkiksi luvanhakijoille suunnattu palautekysely (ks. maa- ja metsätalousministeriön työryhmäraportti suden kannanhoidollisen metsästyksen suunnitelmasta).

Lisäksi poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2021–2022 annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvästä muistiosta käy ilmi, että asetuksen tavoitteena on seurata kannanhoidollisen metsästyksen vaikutuksia. Tavoitteen kannalta on ehdottoman tärkeää, että kaadetusta sudesta saadaan tietää ikä ja eläimen fysiologinen kunto. Näiden tietojen saanti edellyttää, että suden ruho kokonaisuudessaan saadaan tutkimukseen. Suden nahkaa tutkimus ei tarvitse. Iänmääritys edellyttää, että kulmahampaan tyvestä voidaan ottaa mikroleike, joka edelleen toimitetaan

iänmäärityslaboratorioon. Tutkimus toimittaa kaatajalle myöhemmin puhdistetun kallon ja mm. sutta koskevat ikää koskevat tiedot.

Edellä mainituista seikoista johtuen ja ottaen huomioon Suomen susikannan hoitosuunnitelmaan sekä poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2021–2022 annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvään muistioon tehdyt kirjaukset kannanhoidollisen metsästyksen toteuttamistavasta Suomen riistakeskus on:

1. rajannut poikkeuslupa-alueen vakiintuneelle susireviirille. Rajausta on kuitenkin tehty siten, että rajan kulku on yksiselitteinen tukeutuen selviin maastossa havaittaviin linjoihin (tiet ym.). Lisäksi Suomen riistakeskus määrittä poikkeuslupa-alueen Oma riista -palvelun karttaominaisuudella, jolloin Oma riista -palvelun ja koiratutkasovellusten avulla voidaan yksiselitteisesti todeta poikkeuslupa-alueen sijainti myös maastossa metsästyksen yhteydessä.
2. rajannut kaikissa myönteisissä päätöksissä pyynnin määrän yhteensä kolmeen laumaan ja yhteen pariin koko Suomessa, jotta pyynnillä ei ole haitallista vaikutusta suotuisan suojelun tason säilyttämiseen tai saavuttamiseen lajin luontaisella levinneisyysalueella.
3. rajannut poikkeuslupa-ajan korkeintaan 15 vuorokaudeksi poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2021–2022 annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvän muistion perustelujen mukaisesti. Toisin sanoen pyyntiaika on tänä metsästysvuotena 15 vuorokautta, jotta vältetään pyynnin ajoittuminen suden lisääntymisaikaan.
4. asettanut rajauksen henkilömäärälle, joka voi osallistua pyyntiin kerrallaan yhdessä pyyntitapahtumassa susireviirillä. Toisin sanoen pyyntiin saa osallistua kerrallaan korkeintaan 50 henkilöä yhtä susireviiriä kohti. Suosituksena on, että pyyntiin osallistuvat ovat kokeneita ja Suomen riistakeskuksen järjestämän koulutuksen käyneitä metsästäjiä.
5. asettanut ehdon, että pyynnin tulee tapahtua metsästyslain 30 §:n mukaisesti metsästyksen johtajan ja varajohtajien johdolla. Metsästyksen johtajan ja varajohtajien tehtävänä on turvallisen metsästystapahtuman suunnittelu sekä vastaaminen siitä, että pyyntiä koskevia säädöksiä ja poikkeuslupan ehtoja noudatetaan. Lisäksi metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeuslupan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.
6. asettanut ehdon, että ennen pyyntiin ryhtymistä ja jokaisesta pyyntiin lähdöstä on etukäteen ilmoitettava osallistuvien nimet sekä pyyntialue Suomen riistakeskukselle, alueen poliisilaitokselle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus jahdin päättymisestä edellä mainituille tahoille. Jos pyyntialue on kunnassa, jossa on rajaväyhykettä, edellä mainitut ilmoitukset on tehtävä myös rajavartiostolle.
7. asettanut ehdon pyynnin tuloksen ilmoittamisesta Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Jos pyyntialue on kunnassa, jossa on rajaväyhykettä, pyynnin tulos on ilmoitettava myös rajavartiostolle.
8. asettanut ehdon, että saaliiksi saadusta sudesta ja kaatopaikasta tulee toimittaa sähköpostitse valokuvat Suomen riistakeskuksen aluetoimistolle.
9. asettanut ehdon, että poikkeuslupan nojalla saaliiksi saatu susi on toimitettava nahkaa lukuun ottamatta kokonaisuudessaan Luonnonvarakeskukselle. Toisin sanoen tällä varmistetaan, että saaliista saadaan tarvittavat näytteet kannanseurannan tarpeisiin. Sudennahkaa tutkimus ei kuitenkaan tarvitse ja tutkimus voi palauttaa haluttaessa kaatajalle suden pään ja muut tutkimukselle tarpeettomat ruhonosat sekä

mm. suden ikää koskevat tiedot.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että pyynnin valikoivuus ja rajoittuneisuus toteutuu tarkoin valvotuissa oloissa päätöksen asettamissa alueellisissa, ajallisissa ja määrällisissä rajoissa sekä päätöksenmukaisesti toteutetuin pyyntimenettelyin.

Loppuyhteenveto

Hakijalle myönnetään metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa suden tappamiseen päätöskohdan mukaisesti, koska muuta tyydyttävää ratkaisua kannanhoidollisen tavoitteen saavuttamiseksi ei ole. Kyseisen määrän tappaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla suotuisan suojelun tasoa arvioidaan suden osalta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että kolmeen eri laumaan ja yhteen pariin myönnetyt kannanhoidolliset poikkeusluvut Suomessa eivät vaikuta myöskään merkittävän kielteisesti populaation rakenteeseen alueellisesti tai paikallisesti. Alueellisesti, ajallisesti ja määrällisesti rajattu poikkeuslupa on myönnetty vain suden vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan pyyntiin valikoivasti päätöksellä sallituin pyyntimenetelmin. Mahdollistettu pyynti toteuttaa osaltaan susikannan hoitosuunnitelman toimenpiteiden kokonaisvaltaista toteuttamista. Pyyntissä on noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään sekä tämän päätöksen ehdoissa määrätään. Pyynti tapahtuu näin ollen myös tarkoin valvotuissa oloissa.

Päätöksen perusteena on käytetty voimassa olevia säännöksiä, kansallista ja EU-tason oikeuskäytäntöä, ns. komission ohjeasiakirjaa luontodirektiivin soveltamisesta, Suomen susikannan hoitosuunnitelmaa, maa- ja metsätalousministeriön suurimmasta sallitusta saalismäärästä antamaa asetusta koskevaan muistioon kirjattuja perusteluja, maa- ja metsätalousministeriön työryhmäraporttia suden kannanhoidollisen metsästyksen suunnitelmasta, Luonnonvarakeskuksen tutkimuksia, selvityksiä ja arvioita, Suomen riistakeskuksen tekemiä selvityksiä ja hakijan hakemuksessaan antamia tietoja.

Edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön Päätös - kohdassa mainitun ajanjakson alusta lukien muutoksenhausta huolimatta riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin nojalla. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentti, 41 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 41 a §:n 1 ja 3 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti,

valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2021-2022 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1108/2021) 1-2 §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n 1 momentin 9 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Marko Paasimaa 0294312232 marko.paasimaa@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
julkisten hallintotehtävien päällikkö

Marko Paasimaa
lupahallintopäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
KUHMON RIISTANHOITOYHDISTYS
OULUN POLIISILAITOS
KAINUUN RAJAVARTIOSTO
METSÄHALLITUS
LUONNONVARAKESKUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON KAINUUN PIIRI RY
LUONNONSUOJELULIITTO TAPIOLA POHJOIS-SAVO-KAINUU

MAKSU

Käsittelymaksu 200.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Poikkeuslupa-alue
LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen saate saaliiksi saadusta sudesta
LIITE 3: Luonnonvarakeskus tietolomake saaliiksi saadusta sudesta
LIITE 4: Suomen riistakeskuksen ohje saadun saaliin todistuksesta
LIITE 5: CITES-ohje

LIITE 6: EU-myyntitodistushakemus

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajankohda

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajankohda jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
 Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Isokatu 4, 3 krs., Oulu
 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.